

VALSTYBINĖ ATOMINĖS ENERGETIKOS SAUGOS INSPEKCIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Goštauto g. 12, LT-01108 Vilnius
tel.: (8 5) 262 4141, 266 1584, faks. (8 5) 261 4487, el. p. atom@vatesi.lt, <http://www.vatesi.lt>
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188639874

Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai

2024-04- Nr. (3.3Mr-31)22.1-

Į 2024-03-27 Nr. 3-461

Teikiama per Teisės aktų informacinę sistemą

DĖL NACIONALINĖS ENERGETINĖS NEPRIKLAUSOMYBĖS STRATEGIJOS PROJEKTO

Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija, išnagrinėjusi Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos pateiktą Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. birželio 26 d. nutarimo Nr. XI-2133 „Dėl Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą ir juo tvirtinamą Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos (toliau – Strategijos projektas) projektą, teikia šiuos pasiūlymus:

1. Siūlome, atsižvelgdami į Tarptautinės atominės energijos agentūros saugos standarto SSG-16 „Branduolinės energetikos saugos užtikrinimo infrastruktūros sukūrimas“ nuostatas, Strategijos projekto 128-ąjį punktą papildyti nuostata dėl branduolinės saugos užtikrinimo/reguliavimo infrastruktūros išsaugojimo ir plėtojimo ir išdėstyti jį taip: *„Planuojant galimą branduolinės energetikos plėtrą Lietuvoje, esamas mokslinis potencialas, **branduolinės saugos užtikrinimo infrastruktūra**, turimas pasiruošimas ir žmogiškieji ištekliai turi būti išsaugoti ir plėtojami, siekiant juos panaudoti naujų branduolinių elektrinių ir šiuo metu vykstančių branduolinės energetikos objektų eksploatavimo nutraukimo, radioaktyviųjų atliekų ir panaudoto branduolinio kuro tvarkymo projektuose.“*

2. Siūlome atkreipti dėmesį į tai, kad dalis ketvirtosios kartos branduolinių reaktorių technologijų nėra visiškai naujos, tokių reaktorių prototipų jau buvo ar yra eksploatuojama įvairiose šalyse, taip pat yra nemažas įdirbis išbandant atskirus tokių reaktorių komponentų prototipus stenduose nenaudojant branduolinio kuro. Atsižvelgiant į tai, siūlome Strategijos projekto 120 punktą išdėstyti taip: *„Pagal statybos laikotarpį, naudojamas technologijas **ir** apsaugos priemonės branduoliniai reaktoriai skirstomi į keturias kartas. Pirmajai kartai įprastai priskiriami pirmieji komerciniai prototipiniai reaktoriai, pastatyti 20 amžiaus penktajame ir šeštajame dešimtmetyje. Antrosios kartos reaktorių, dalis kurių veikia iki šiol, statyba buvo vykdoma iki devintojo dešimtmečio vidurio. Vėliau buvo sukurta trečioji karta, o šiuo metu dalis veikiančių ir statomų reaktorių priskiriami daliai kategorijai – trečiosios plus kartos branduoliniams reaktoriams.“*

Numatoma, kad ketvirtosios kartos branduoliniai reaktoriai bus pradėti eksploatuoti 2030 m. pradžioje, tačiau Prancūzijoje, Jungtinėje Karalystėje, JAV, Japonijoje ir kitose šalyse yra sukaupta nemaža panašios technologijos reaktorių (pvz., skystu natriu aušinamų greitųjų neutronų) projektavimo ir eksploatavimo patirtis.“

Kiti pasiūlymai, susiję su korektūros netikslumais ir teksto pagerinimu, pateikti darbine tvarka atsakingiems Energetikos ministerijos Branduolinės energetikos politikos grupės specialistams elektroniniu paštu.

Viršininkas

Michail Demčenko